

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26.09.2002, sp. zn. 20 Cdo 1170/2001, ECLI:CZ:NS:2002:20.CDO.1170.2001.1

Číslo: 31/2003

Právní věta:

Důvodem obnovy řízení ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř. není důkaz, o němž účastník v původním řízení věděl a jehož provedení nenavrhл proto, že tvrzení o skutečnosti, která by jím mohla být prokázána, nebyla druhým účastníkem popřena. To platí přesto, že účastník nebyl soudem o své důkazní povinnosti prokázat tuto skutečnost v rozporu se zákonem poučen.*)

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.09.2002

Spisová značka: 20 Cdo 1170/2001

Číslo rozhodnutí: 31

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obnova řízení

Předpisy: § 228 odst. 1 písm. a) předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 11. 1. 2001 změnil K r a j s k ý s o u d v P r a z e usnesení ze dne 28. 8. 2000, jímž O k r e s n í s o u d v K l a d n ě povolil obnovu řízení, tak, že návrh žalobkyně na obnovu řízení zamítl. Odvolací soud se neztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že fotokopie (opatřené otisky razítka katastrálního úřadu /teprve/ ze 17. 5. 1999) plných mocí, jimiž druhá a čtvrtá žalovaná 30. 1. 1995 zmocnily prvního a třetího žalovaného (své manžele) k uzavření kupní smlouvy z 13. 2. 1995, jsou důkazy, jež žalobkyně bez své viny nemohla použít v původním řízení. Tyto důkazy naopak - dovozuje odvolací soud - jestliže je žalobkyně, jak sama uvádí, již při uzavírání kupní smlouvy viděla (a tedy o nich věděla), v původním řízení použít mohla; nestalo-li se tak, a byla-li žaloba pro neplatnost kupní smlouvy vyvozenou z nedostatku zmocnění k jejímu uzavření zamítnuta, nelze nesplnění povinnosti označit důkazy napravovat v řízení o povolení obnovy.

Pravomocné usnesení odvolacího soudu napadla žalobkyně, zastoupená advokátem, včasným dovoláním, jímž namítá, že rozhodnutí spočívá na nesprávném posouzení věci a že „vychází ze skutkových zjištění, která nemají oporu v provedeném dokazování.“ Podle jejího názoru jí nelze přičítat k tíži, že - ač mohla - důkaz o existenci plných mocí nenavrhla, jestliže žádný z účastníků platnost kupní smlouvy z tohoto ani jiného důvodu nezpochybňoval a měl-li smlouvu za platnou také

soud prvního stupně, jenž žalobě vyhověl. O údajné absenci plných mocí ve spise katastrálního úřadu se žalobkyně nedověděla ani při odvolacím jednání, nýbrž teprve z odůvodnění rozsudku, jímž odvolací soud (aniž předtím, třeba i bez důkazních návrhů účastníků, u katastrálního úřadu zjišťoval, zda v průběhu vkladového řízení plné moci ve spise byly či nikoli /a proč/) její žalobu pro neplatnost smlouvy vyvozenou z neexistence plných mocí zamítl.

Podle části dvanácté (Přechodná a závěrečná ustanovení), hlavy I (Přechodná ustanovení k části první), bodu 17. zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. Jelikož napadené rozhodnutí bylo vydáno po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů (odvoláním napadené usnesení soudu prvního stupně bylo vydáno dne 28. 8. 2000 a kromě toho řízení, jehož obnova je navrhována, proběhlo za účinnosti občanského soudního řádu ve znění před novelou - viz bod 16. přechodných ustanovení), je Nejvyšší soud povinen projednat i dovolání v této věci a rozhodnout o něm podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném před novelizací provedenou zákonem č. 30/2000 Sb., tj. účinném do dne 31. prosince 2000.

Dovolání (přípustné podle § 238a odst. 1 písm. a/ o. s. ř.) není důvodné a proto je *N e j v y š š í s o u d* zamítl.

Z odůvodnění:

Protože vady podle ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř., jež by řízení činily zmatečným, ani jiné vady řízení, které by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241 odst. 3 písm. b/ o. s. ř.), k nimž je dovolací soud podle ustanovení § 242 odst. 3, věty druhé, o. s. ř. povinen přihlídnout z úřední povinnosti, v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3, věta první, o. s. ř.), je předmětem dovolacího přezkumu právní závěr odvolacího soudu, že důvody k obnově řízení dány nejsou, jelikož žalobkyně, ač o existenci plných mocí udělených pro uzavření kupní smlouvy prvním a třetímu žalovanému jejich manželkami věděla, za stavu, kdy byla smlouva podepsána pouze prvním a třetím žalovaným, provedení listinných důkazů plnými mocemi nenavrhl (což vedlo ke změně rozsudku okresního soudu v původním řízení tak, že žaloba byla pro neplatnost kupní smlouvy zamítnuta).

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy (a to i procesní), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu - sice správně určenou - nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval (z podřazení skutkového stavu hypotéze normy učinil nesprávné závěry o právech a povinnostech účastníků).

Skutečnosti a důkazy jsou ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř. nové pouze tehdy, jestliže účastník - přestože v době původního řízení objektivně vzato existovaly - je nemohl bez své viny (proto, že o nich nevěděl a ani jinak z procesního hlediska nezavinil nesplnění své povinnosti tvrzení či povinnosti důkazní) v tomto původním řízení (včetně řízení odvolacího) použít.

Tak tomu v předmětné věci, kdy žalobkyně - jak sama v návrhu na povolení obnovy uvádí - o existenci plných mocí udělených druhou a čtvrtou žalovanou (jež jako účastnice v původním řízení výslovně vypověděly, že jejich manželé za ně kupní smlouvu uzavírali na základě plných mocí) věděla, není. Pojem „důkaz, který účastník bez své viny nemohl použít v původním řízení“ (§ 228 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.) totiž nelze vykládat jinak, než jak je vyložen v předchozím odstavci tohoto rozhodnutí, tedy ani tak, že by nesplnění důkazní povinnosti mohlo (a mělo) být posouzeno jako nezaviněné - např. s odůvodněním, že k němu došlo pro okolnosti existující nezávisle na účastníkovi

- přesto, že účastníková vědomost o existenci důkazu byla dána již v průběhu původního řízení. Na uvedeném závěru, vycházejícím z teze, že je-li zde prvek vědění, je (vždy) dáno i zavinění, nemůže nic změnit ani okolnost, že nesplnění důkazní povinnosti (nabídnout provedení listinných důkazů plnými mocemi) bylo spoluzpůsobeno vadou původního řízení (ve smyslu § 241 odst. 3 písm. b/ o. s. ř.), ani skutečnost, že rozhodnutí odvolacího soudu v původním řízení vycházelo ze skutkových zjištění nemajících v podstatné části oporu v provedeném dokazování (§ 241 odst. 3 písm. c/ o. s. ř.).

Odtud pak plyne, že právní závěr odvolacího soudu o neexistenci důvodu k obnově řízení je správný. Protože se žalobkyni prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu (jen podle § 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř., jelikož důvod podle § 241 odst. 3 písm. c/ o. s. ř. obsahově vůbec v dovolání vymezen nebyl) správnost napadeného rozhodnutí zpochybnit nepodařilo, Nejvyšší soud dovolání - aniž ve věci nařídil jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) - jako nedůvodné usnesením zamítl (§ 243b odst. 1, věta před středníkem, a odst. 5 o. s. ř.).

**) Jde o výklad občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2000.*